

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ - કચ્છ.

દ્વિતીય સત્રાંત કસોટી - 2023-2024

તા. : 15/04/2024

ધોરણ :- 6

ગુણ :- 80

વાર :- સોમવાર

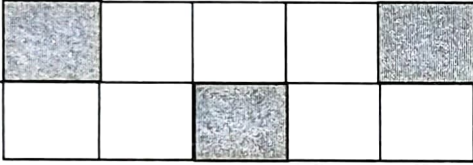
વિષય :- ગણિત

સમય :- 8.00 થી 11.00

પ્ર-1 નીચે આપેલ દાખલા ગણો. (ચારમાંથી ત્રણ)

(6)

1. અશુદ્ધ અપૂર્ણાંકમાં દર્શાવો : (i) $2\frac{3}{4}$ (ii) $4\frac{2}{7}$
2. મિશ્ર અપૂર્ણાંકમાં દર્શાવો : (i) $\frac{27}{5}$ (ii) $\frac{18}{5}$
3. સંખ્યા રેખા પર દર્શાવો : (i) $\frac{2}{5}$ (ii) $\frac{3}{5}$
4. નીચેની આકૃતિમાંથી છાયાંકિત કરેલ ભાગને અપૂર્ણાંક સ્વરૂપે દર્શાવો.

પ્રજ્ઞાયક્ષુ માટે

એક ટોકરીમાં 6 લાલ ફૂલ અને 4 પીળા ફૂલ છે.
ટોકરીમાંના પીળા ફૂલને અપૂર્ણાંક સ્વરૂપે દર્શાવો.

પ્ર-2 (A) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

(4)

1. $\frac{9}{5} - \frac{3}{5} =$ _____
2. $2\frac{1}{5} + \frac{3}{5} =$ _____
3. ખૂટતો અપૂર્ણાંક ભરો : $\frac{5}{11} - \square = \frac{2}{11}$
4. સમઅપૂર્ણાંક અને તે માટે યોગ્ય સંખ્યા \square માં લખો : $\frac{3}{7} = \frac{9}{\square}$

પ્ર-2 (A) નીચેના દાખલા ગણો. (ત્રણમાંથી બે)

(6)

1. રોહિત સોમવારે $7\frac{1}{2}$ લિટર પેટ્રોલ અને મંગળવારે $7\frac{3}{4}$ લિટર પેટ્રોલ ખરીદે છે, તો તે આ બે દિવસ દરમિયાન કુલ કેટલા લિટર પેટ્રોલ ખરીદે છે ?
2. ડેવિડે સુથારને $7\frac{3}{4}$ મીટર લંબાઈનું લાકડાનું પાટીયું દરવાજો બનાવવા માટે આપ્યું. સુથારે તેમાંથી $7\frac{3}{6}$ મીટર લંબાઈનું લાકડું કાપ્યું, તો હવે બાકી વધેલા લાકડાની લંબાઈ શોધો.
3. બંસીને $1\frac{1}{2}$ કેક અને રાધાને $1\frac{1}{3}$ કેક આપવામાં આવે છે, તો આ બંનેને કુલ કેટલી કેક આપવામાં આવી હોય ?

પ્ર-3 (A) $>$, $<$ કે $=$ ની નિશાની વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(4)

1. 0.033 0.3
2. 0.15 0.150
3. 5.64 0.564
4. 4.68 46.8

પ્ર-૩ (B) દર્શાવેલો ઉપયોગ કરીને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(4)

1. 986 પૈસાને રૂપિયા સ્વરૂપે દર્શાવો.
2. 543 મીટરને કિમી સ્વરૂપે દર્શાવો.

પ્ર-૪ નીચેના દાખલા ગણો.

(12)

1. અનવરે એક કિગ્રા ઘઉં ખરીદવા 35.75 રૂપિયા અને બાજરી ખરીદવા 28.05 રૂપિયા ખર્ચ્યા, તો અનુજે કુલ કેટલા રૂપિયાની ખરીદી કરી ?
2. ડિમ્પલના ઘરથી શાળાનું અંતર 6 કિમી. 350 મીટર છે. તેમાંથી 5 કિમી 265 મીટરનું અંતર બસ દ્વારા જ્યારે બાકીનું અંતર ચાલીને કાપે છે, તો ડિમ્પલ ચાલીને કેટલી મુસાફરી કરે છે ?
3. ઊતરતા ક્રમમાં ગોઠવો :
2.023, 22.1, 20, 22.09
4. જુદા-જુદા ખોરાકમાં સમાવિષ્ટ ઊર્જા નીચે મુજબ છે :

ખોરાક	સમાવિષ્ટ ઊર્જા પ્રતિ કિગ્રા
ઘઉં	3.2 જૂલ
ચોખા	5.3 જૂલ
બટાકા	3.7 જૂલ
દૂધ	3.0 જૂલ

- (a) કયા ખોરાકમાંથી સૌથી વધુ ઊર્જા મળે છે ?
- (b) કયા ખોરાકમાંથી સૌથી ઓછી ઊર્જા મળે છે ?
- (c) બટાકામાંથી પ્રાપ્ત થતી ઊર્જાને અપૂર્ણાંક સ્વરૂપે દર્શાવો.

પ્ર-૫ માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

(6)

1. અર્જુને ધોરણ-6ના તમામ બાળકોના બુટના નંબરની માહિતી નીચે મુજબ એકઠી કરી.

5	4	7	5	6	7	6	5	6	6
4	5	6	8	7	4	6	5	6	4
4	7	6	7	5	7	6	4	8	7

આવૃત્તિ-ચિન્હનો ઉપયોગ કરી આપેલ માહિતીનું કોષ્ટક બનાવો.

2. ધોરણ-6નાં 25 બાળકોને પોતાના મનપસંદ ફળની પસંદગી કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું. જેમાં નીચે મુજબ માહિતી મળી.

નારંગી	સફરજન	કેળા	સફરજન	કેળા
પેરુ	કેળા	નારંગી	પેરુ	નારંગી
સફરજન	નારંગી	સફરજન	કેળા	કેળા
પેરુ	કેળા	સફરજન	નારંગી	કેળા
નારંગી	પેરુ	કેળા	સફરજન	નારંગી

આવૃત્તિ-ચિન્હનો ઉપયોગ કરી આપેલ માહિતીનું કોષ્ટક બનાવો.

પ્ર-6 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

(8)

1. એક કબાટમાં પાંચ ખાનાં છે અને દરેક ખાનામાં નીચે મુજબ ચોપડી ગોઠવેલ છે.

ખાના નંબર	ચોપડીની સંખ્યા	☐ = 2 ચોપડી
1	☐ ☐ ☐ ☐	
2	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
3	☐ ☐	
4	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
5	☐	

આપેલ કોષ્ટક પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (1) કબાટના કયા ખાનામાં સૌથી વધુ ચોપડી ગોઠવેલ છે ?
 - (2) ખાના નંબર-2 કરતાં ખાના નંબર-4માં કેટલી વધુ ચોપડી ગોઠવેલ છે ?
 - (3) કબાટમાં કુલ કેટલી ચોપડી ગોઠવેલ છે ?
 - (4) ખાના નંબર-3માં કેટલી ચોપડી ગોઠવેલ છે ?
2. એક ફેક્ટરી દ્વારા અઠવાડિયામાં બનાવાતી ઘડિયાળની સંખ્યાનો ચિત્ર આલેખ નીચે આપેલ છે, તે પરથી આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

દિવસ	બનાવેલ ઘડિયાળની સંખ્યા	 = 100 ઘડિયાળ
સોમવાર	 	
મંગળવાર	 	
બુધવાર	 	
ગુરુવાર	 	
શુક્રવાર	 	
શનિવાર	 	

- (1) સૌથી ઓછી ઘડિયાળ કયા દિવસે બનાવવામાં આવી ?
- (2) સૌથી વધુ ઘડિયાળ કયા દિવસે બનાવવામાં આવી ?
- (3) કયા દિવસોમાં સરખી સંખ્યામાં ઘડિયાળ બનાવવામાં આવી ?
- (4) બુધવારે કેટલી ઘડિયાળ બનાવવામાં આવી ?

પ્ર-7 (A) કૌંસમાં આપેલ વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (5)

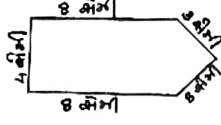
1. 8 સેમી લંબાઈ અને 5 સેમી પહોળાઈ ધરાવતા લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ =
(26 સેમી, 26 ચો.સેમી, 40 ચો.સેમી)
2. 6 સેમી લંબાઈ ધરાવતા ચોરસનું ક્ષેત્રફળ =(24 સેમી, 36 સેમી, 36 ચો.સેમી)
3. 10 સેમી બાજુ ધરાવતા સમબાજુ ત્રિકોણની પરિમિતિ =
(40 સેમી, 30 સેમી, 15 સેમી)
4. આપેલ આકૃતિની પરિમિતિ=.....
(20 સેમી, 14 સેમી, 14 ચો.સેમી)
5. 20 સેમી પરિમિતિ ધરાવતા ચોરસની બાજુનું માપ=.....(10 સેમી, 4 સેમી, 5 સેમી)

4. પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે

એક ત્રિકોણની ત્રણ બાજુના માપ અનુક્રમે 5 સેમી, 5 સેમી અને 4 સેમી. છે. આ ત્રિકોણની પરિમિતિ શોધો.

પ્ર-7 (B) માગ્યા મુજબ ગણતરી કરો.

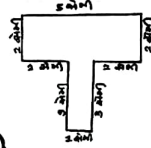
1. નીચે આપેલ આકારની પરિમિતિ શોધો.

પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે
એક નિયમિત પંચકોણની બાજુનું માપ 6 સે.મી. હોય તો તેની પરિમિતિ શોધો.

(6)

- 35 મીટર લંબાઈની બાજુવાળા ચોરસ બાગ ફરતે જો માહિરા ત્રણ આંટા ફરે તો તેણે કુલ કેટલું અંતર કાપ્યું હશે ?
- નીચેની આકૃતિને લંબચોરસમાં વિભાજીત કરીને તેનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે
બે સમબાજુ ત્રિકોણની બાજુનું માપ 4 સે.મી. છે. બંને સમબાજુને જોડતા બનતા ચોરસની પરિમિતિ શોધો.

(4)

પ્ર-7 (C) માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (બે માંથી એક)

- એક મેદાનની લંબાઈ 30 મીટર અને પહોળાઈ 12 મીટર છે. તેને સમતલ કરવાનો ખર્ચ 1 ચોરસમીટરના 30 રૂપિયા લેખે કેટલો થાય ?
- મીરા એક 70 મીટર લંબાઈ ધરાવતા ચોરસ બાગની ફરતે દોડે છે, જ્યારે રાધા એક 60 મીટર લંબાઈ અને 75 મીટર પહોળાઈ ધરાવતા લંબચોરસ બાગની ફરતે દોડે છે. તો આ બે પૈકી કોણ વધુ અંતર દોડે છે ?

પ્ર-8 નીચેના મૂળાક્ષર મુજબની મેચસ્ટિક પેટર્ન બનાવવા માટે કેટલી દીવાસળીની જરૂર પડશે ? તેના નિયમ આધારિત જોડકા જોડો.

(5)

વિભાગ - A

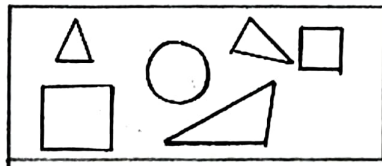
- મૂળાક્ષર માટે T પેટર્ન
- મૂળાક્ષર માટે U પેટર્ન
- મૂળાક્ષર માટે S પેટર્ન
- મૂળાક્ષર માટે F પેટર્ન
- મૂળાક્ષર માટે M પેટર્ન

વિભાગ - B

- 5n
- 4n
- 6n
- 2n
- 3n

પ્ર-9 (A) લંબચોરસમાં આપેલ વિવિધ આકારની ગણતરી કરી નીચેનાં ગુણોત્તર શોધો.

(4)

- ચોરસની સંખ્યા અને ત્રિકોણની સંખ્યા
- વર્તુળની સંખ્યા અને ચોરસની સંખ્યા
- કુલ આકારની સંખ્યા અને ચોરસની સંખ્યા
- ચોરસની સંખ્યા અને વર્તુળની સંખ્યા

પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે

કોઈ એક બોક્ષમાં એક વર્તુળ, બે ચોરસ અને ત્રણ ત્રિકોણ આકારના કાર્ડ છે, તે પરથી નીચેના ગુણોત્તર જણાવો.

- ચોરસની સંખ્યા અને ત્રિકોણની સંખ્યા
- વર્તુળની સંખ્યા અને ચોરસની સંખ્યા
- કુલ આકારની સંખ્યા અને ચોરસની સંખ્યા
- ચોરસની સંખ્યા અને વર્તુળની સંખ્યા

પ્ર-9 (B) માગ્યા મુજબ ગણતરી કરો.

(6)

- હિરેન અને કાસમ વચ્ચે 30 ચોકલેટને 3:7ના પ્રમાણમાં વહેંચો.
- શું 30, 40, 45 અને 60 પ્રમાણમાં છે ?
- એક મોટરબાઈક 5 લિટર પેટ્રોલમાં 180 કિમી અંતર કાપે છે, તો 2.5 લિટર પેટ્રોલમાં તે કેટલું અંતર કાપશે ?

